

INFORME

Fase de mesures

Taula 3. Contaminació urbana i industrial

Àmbit: BARCELONA 2

Gener de 2021

Procés de participació del 3r cicle de la planificació hidrològica (2022-2027)

Crèdits

Agència Catalana de l'Aigua.

Iniciatives i Dinàmiques Comunitàries S. L.

Índex

1	Presentació	4
2	Aportacions	5
2.1	Del nucli territorial de Barcelona 2.....	5
2.1.1	Actuacions en relació amb millores en sistemes de sanejament en servei (nuclis sanejats)	5
2.1.2	Actuacions en relació amb nuclis pendents de sanejar (nuclis no sanejats)	7
2.1.3	Actuacions en relació amb la reducció de contaminants industrials d'origen puntual en aigües superficials i descontaminació d'aqüífer	11
2.2	Mesures genèriques.....	15
2.2.1	Actuacions en relació amb millores en sistemes de sanejament en servei (nuclis sanejats)	15
2.2.2	Actuacions en relació a la reducció dels impactes de sistemes unitaris (DSU)	16
2.2.3	Actuacions en relació amb la reducció de contaminants industrials d'origen puntual en aigües superficials i descontaminació d'aqüífer	18
2.3	Participants	20
2.4	Valoració de la sessió	21

1 Presentació

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) està implementant el procés participatiu amb relació a la tercera fase, fase de mesures, del 3er cicle de la planificació hidrològica. Aquesta planificació es l'eina per millorar l'estat ecològic de les masses d'aigua dels nostres rius, aigües subterrànies i costaneres, tal com diu la Directiva Marc de l'Aigua.

El context provocat per la Covid -19 ha provocat la conversió de les sessions presencials previstes inicialment en sessions en línia. Aquest informe correspon a la sessió realitzada al nucli territorial de Barcelona 2 amb relació a la contaminació urbana i industrial, que compren les conques de Conques del Foix i el Llobregat i les rieres del Prat de Llobregat i el Garraf.

La sessió va tenir lloc el dia 28 de gener de 2021, de 18 a 20.30 hores. Els objectius eren realitzar observacions i aportacions amb relació a les mesures proposades per l'ACA a l'Esborrany del Pla de Mesures, així com proposar noves mesures que no contemplades en aquest eix temàtic.

La Taula de Contaminació urbana i industrial va debatre el programa de mesures dels següents capítols:

- C1 Actuacions en relació amb millores en sistemes de sanejament en servei (nuclis sanejats)
- C2 Actuacions en relació amb nuclis pendents de sanejar (nuclis no sanejats)
- C4 Actuacions en relació amb la reducció dels impactes de sistemes unitaris (DSU)
- C3-C8 Actuacions en relació amb la reducció de contaminants industrials d'origen puntual en aigües superficials i descontaminació d'aqüífers

El document presenta les mesures amb les aportacions realitzades per blocs temàtics. En primer terme es presenten les observacions i propostes de mesures d'aquelles mesures específiques per a les conques del nucli territorial de Barcelona 2, i seguidament aquelles mesures genèriques susceptibles d'aplicació a qualsevol conca. En els casos en que amb relació a una observació realitzada per les persones participants hi ha comentaris o aclariments per part dels referents o professionals de l'ACA participants, aquesta es presenta en cursiva.

2 Aportacions

2.1 Del nucli territorial de Barcelona 2

2.1.1 Actuacions en relació amb millores en sistemes de sanejament en servei (nuclis sanejats)

Codi	Descripció mesura	Responsable
C1.002	Actuacions de millora dels col·lectors de la riera Magarola, riera de Can Dalmasses i del Torrent del Mal	ACA
C1.003	Actuacions de millora de col·lectors i estacions de bombament del sistema de sanejament d'Abrera.	ACA
C1.013	Optimització EDAR de Balsareny	ACA
C1.096	Nou col·lector de l'avantport a la zona del Morrot del Port de Barcelona	ACA
C1.025	Reposició col·lector en alta afectat per la variant de Vallirana	ACA
C1.026	Reparació col·lector riera Vallirana-Corbera (intrusió aigües blanques) - Reposició col·lector Riera Rafamans-La Palma	ACA
C1.001	Portada d'aigües residuals de "El Salto" cap al Torrent Mal	ACA
C1.029	Acabament, reposició i protecció de les obres interrompudes dels col·lectors en alta dels sectors de Can Rial i Mas d'en Gall (T.M. Esparraguera)	ACA
C1.035	Ampliació i optimització EDAR d'Igualada	ACA
C1.039	Variant col·lector en alta Manresa - Sant Joan de Vilatorrada	ACA
C1.044	Remodelació del sistema de sanejament de Masquefa	ACA
C1.047	Optimització del sistema de Mediona	Diputació Barcelona
C1.048	Optimització del sistema de Moià	Diputació Barcelona
C1.049	Optimització del sistema de Monistrol de Montserrat	ACA
C1.058	Millores del col·lector de la riera Guinovarda	ACA

C1.068	Millores de tractament de l'EDAR de Rubí	ACA
C1.070	Rehabilitació i millores del col·lector de Can Xercavins del sistema de Rubí	ACA
C1.073	Optimització del sistema de Sant Llorenç d'Hortons	ACA
C1.075	Ampliació i millores EDAR de Sant Pere de Riudebitlles	ACA
C1.081	Remodelació EDAR Sitges-Garraf	Diputació Barcelona
C1.088	Ampliació part urbana domèstica de l'EDAR de Viladecavalls est	ACA
C1.089	Renovació i ampliació dels col·lectors en alta del sistema de sanejament de Vilafranca del Penedès	ACA
C1.092	Reposició tram del col·lector del sistema de sanejament d'Igualada	ACA
C1.128	Optimització EDAR de Begues	ACA
C1.260	Línia de fangs EDAR de Casserres	ACA
C1.143	Remodelació EDAR de Sant Marçal	ACA
C1.268	Rehabilitació col·lector riera de Cervelló (2a. Fase)	ACA
C1.335	Ampliació EDAR Cunit-Cubelles	ACA
C1.336	Ampliació EBAR Principal del sistema Cunit-Cubelles	ACA
C1.150	Emissari/sobreeixidor submarí de l'EDAR de Gavà-Viladecans	ACA
C1.234	Ampliació EDAR de Montmajor	ACA
C1.119	Millores del col·lector en alta del sistema de sanejament de Vilafranca del Penedès (T.M. Guardiola de Font-Rubí, Vilobí del Penedès i Pacs del Penedès)	ACA
C1.169	Ampliació EDAR d'Olost	ACA
C1.260	Remodelació EDAR de Puig-reig	ACA
C1.274	Millores col·lectors en alta sistema Sant Boi de Lluçanès	ACA
C1.269	Optimització EDAR de Vallvidrera	ACA
C1.252.1	Optimització de les instal·lacions de sanejament en alta del sector oest de Terrassa (Can Gonteres)	ACA
C1.252.2	Optimització de les instal·lacions de sanejament en alta del sector oest de Terrassa (Can Palet de Vista Alegre)	ACA

C1.252.3	Optimització de les instal·lacions de sanejament en alta del sector oest de Terrassa (les Martines)	ACA
C1.220	Renovació emissari submarí de Vilanova i la Geltrú	ACA

APORTACIONS

Observacions

- Es pregunta quina és la **diferència entre optimització i remodelació d'un EDAR**. Des de l'ACA s'explica que es posen noms genèrics perquè a vegades no està definit al 100% el què s'ha de fer o s'han d'acabar de definir coses. La idea és que la remodelació és un canvi més estructural de la planta, i l'optimització seria afavorir que allò que ja tens funcioni millor, però són conceptes prou general perquè l'actuació pugui abarcar totes aquestes intervencions necessàries.
- S'interpreta que en la mesura referent a Vallirana, **C1.025**, hi ha una **modificació substancial de col·lector degut a la variant de Vallirana**. Des de l'ACA s'explica que l'actuació fa referència a un col·lector en alta, i la diagnosi ha detectat que cal fer aquesta actuació.

2.1.2 Actuacions en relació amb nuclis pendents de sanejar (nuclis no sanejats)

Codi	Descripció mesura	Responsable
C2.013	Sanejament i depuració de Calders i La Guàrdia (T.M. Calders) i Vista Pirineu (T.M. Artés)	ACA
C2.017	Sanejament i depuració de les urbanitzacions de Sant Eugeni, Costablanca, Can Oliveró i Can Nicolau (T.M. Castellbisbal)	ACA
C2.020	Sanejament dels nuclis de Can Paulet, Can Rafael, Can Vidal i les Rovires (T.M. Cervelló)	ACA
C2.023	Sanejament dels nuclis de Sant Cristòfol, els Guixots, Can Lluís i la Severa (T.M. Corbera de Llobregat)	AMB
C2.033	Sanejament dels nuclis de la Colònia Rosal (T.M. Avià, Olvan i Berga), La Plana (T.M. Avià), L'Ametlla de Casserres (T.M. Casserres) i Els Bassacs (T.M. Gironella)	ACA

C2.034	Sanejament i depuració dels nuclis de Viladomiu Nou i Viladomiu Vell	ACA
C2.048	Sanejament i depuració del nucli d'Olvan	ACA
C2.051	Sanejament i depuració del nucli de Can Bonastre	ACA
C2.054	Sanejament i depuració del nucli de l'Ametlla de Merola (T.M. Puig-reig)	ACA
C2.062	Sanejament i depuració del nucli de Can Amat (T.M. Sant Esteve de Sesrovires i T.M. Abrera)	ACA
C2.066	Sanejament i depuració del nucli de Medinyà	ACA
C2.072	Sanejament i depuració del nucli de Santa Maria d'Oló i Santa Eulàlia	ACA
C2.092	Sanejament i depuració del nucli de Vilada	ACA
C2.311	Sanejament i depuració del Pla de Manlleu	ACA
C2.361	Sanejament i depuració de Clariana	ACA
C2.358	Sanejament i depuració d'Argençola	ACA
C2.362	Sanejament i depuració de Porquerisses i Albarells	ACA
C2.384	Sanejament i depuració d'Horta d'Avinyó	ACA
C2.449	Sanejament i depuració de Canaletes	ACA
C2.183	Sanejament i depuració de Daltmar (N) (T.M. Canyelles i T.M. Olèrdola)	ACA
C2.1317	Sanejament i depuració d'Espinalbet	ACA
C2.485	Sanejament i depuració de Les Masuques	ACA
C2.1316	Sanejament del nucli de les Pinedes de Castellnou	ACA
C2.118	Sanejament i depuració de les Cases Noves de Cal Marquès	ACA
C2.209	Sanejament i depuració de Collsuspina, les Casetes i Montpicanyol	ACA
C2.210	Sanejament i depuració de Copons	ACA
C2.260	Sanejament i depuració de Fonollosa, Raval de Cal Sambleia i Raval del Paisà	ACA
C2.602	Sanejament i depuració de La Galera	ACA
C2.603	Sanejament i depuració del Pla del Forn i Gaià	ACA
C2.186	Sanejament del nucli de Sant Salvador de la Calçada	ACA

C2.187	Sanejament i depuració de La Llacuna	ACA
C2.212	Sanejament i depuració de Santa Eulàlia de Puig-Oriol	ACA
C2.1306	Sanejament i depuració de La Guia	ACA
C2.712	Sanejament i depuració de Viladordis	ACA
C2.1314	Sanejament de Miralpeix	ACA
C2.1315	Sanejament del Guix	ACA
C2.713	Sanejament i depuració de Marganell	ACA
C2.724	Sanejament i depuració de la Beguda Alta (vessant sud)	ACA
C2.748	Sanejament i depuració de Prades	ACA
C2.754	Sanejament i depuració de Montclar	ACA
C2.801	Sanejament i depuració del Raval de l'Aguilera	ACA
C2.207	Sanejament i depuració de Sant Miquel d'Olèrdola	ACA
C2.823	Sanejament i depuració de la Torre d'Oristà	ACA
C2.825	Sanejament i depuració d'Oristà	ACA
C2.176	Sanejament i depuració de Perafita	ACA
C2.216	Sanejament del sector Vallbonica (T.M. Piera)	ACA
C2.218	Sanejament i depuració del nucli de Can Canals de Masbover (S)	ACA
C2.219	Sanejament i depuració de La Fortesa	ACA
C2.220	Sanejament i depuració de Sant Jaume Sesoliveres	ACA
C2.221	Sanejament i depuració del nucli del Portell	ACA
C2.222	Sanejament i depuració de Can Bou	ACA
C2.850	Sanejament i depuració del nucli de Can Canals de Masbover (O)	ACA
C2.851	Sanejament i depuració del nucli de Can Canals de Masbover (N)	ACA
C2.860	Sanejament i depuració de Vallmanya	ACA
C2.862	Sanejament i depuració de Bonavista	ACA
C2.863	Sanejament i depuració del Pujolet	ACA

C2.864	Sanejament i depuració de Les Parellades	ACA
C2.225	Sanejament vessant riu Llobregat del nucli de La Pobla de Lillet	ACA
C2.182	Sanejament i depuració de Puigdàlber, Bellavista i el Mas Morer	ACA
C2.918	Sanejament i depuració de La Guàrdia Pilosa	ACA
C2.928	Sanejament i depuració del nucli del Planet	ACA
C2.189	Sanejament i depuració de Santa Susanna	ACA
C2.179	Sanejament i depuració de l'Alou	ACA
C2.180	Sanejament i depuració de La Blava	ACA
C2.194	Sanejament i depuració de Can Catassús	ACA
C2.1058	Sanejament del nucli de Cal Claramunt (T.M. Santa Margarida i els Monjos) i Les Casetes (T.M. Castellví de la Marca)	ACA
C2.1061	Sanejament de la urbanització del Mirador de Montserrat	ACA
C2.1117	Sanejament i depuració del Fusteret	ACA
C2.190	Sanejament i depuració de Vilanova d'Espoia	ACA
C2.247	Sanejament i depuració d'Ullastrell	ACA
C2.1199	Sanejament i depuració de Ca'n Amat	ACA
C2.249	Sanejament del nucli de Can Gonteres (Viladecavalls)	ACA
C2.1266	Sanejament i depuració del Molinot (T.M. Viladecavalls i T.M. Terrassa)	ACA
C2.1265	Sanejament i depuració de Can Coromines	ACA

APORTACIONS

Observacions

- Es pregunta perquè el sanejament dels nuclis de Sant Cristòfol, els Guixots, Can Lluís i la Severa de Corberà, **mesura C2.023, s'atribueix a l'AMB?** Des de l'ACA es diu que s'ha de revisar.
- Es pregunta si es disposa d'algun **informe amb percentatge i volum de sanejat i no sanejat per territori així com una previsió i calendari.** Des de l'ACA s'explica que aquesta informació es té i cada any quan es fa la memòria anual s'actualitza. Es comenta

que aproximadament el 97,1% de la població de Catalunya està sanejada. Queda un 3% de població però que correspon a més de 1000 sistemes. Queden nuclis petits i dispersos pel territori, i això és un tipus de tasca diferent, d'anar un per un i anar-ho resolent. En aquest cicle s'han programat uns 300 nous sistemes a tot Catalunya. També es comenta que en l'àmbit territorial que es treballa en la sessió s'està també en un percentatge d'entre el 95-100% sobre població censada.

- En altres documents hi havia indicat el pressupost, i es creu que seria interessant tenir aquesta informació. També seria important per poder avaluar i discutir les mesures saber quina és la millora que suposa amb relació a l'objectiu de millora de l'estat de les masses d'aigua. **Caldria especificar, per tant, el pressupost i l'objectiu de millora de les mesures.**

Noves mesures

- **Es troba a faltar el sanejament de Sant Salvador de Guardiola**, ja que en principi hi havia alguna actuació prevista i no es veu reflectida en el document. *Des de l'ACA s'aclareix que aquest llistat és un primer llistat que es va tancar abans de Nadal per al procés de participació, però que està obert i es va completant, i quan surti a informació pública si hi ha alguna actuació que ara no hi sigui i es considera necessària es podrà introduir. Tot i així es pren nota de la demanda.*
- **S'hi troba a faltar el nucli de Can Bros a Martorell.** Es creu que mai s'ha fet el sanejament d'aquest nucli, que és una antiga colònia industrial i en la qual hi ha un petit nucli habitat.

2.1.3 Actuacions en relació amb la reducció de contaminants industrials d'origen puntual en aigües superficials i descontaminació d'aqüífer

Codi	Descripció mesura	Responsable
C7.002	Millora de capacitat hidràulica del Col·lector General de Salmorres de la Conca del Llobregat (fase 2 - Abrera-Balsareny-Cardona)	ACA
C7.004	Retirada de la terrera vella de la vall salina de Cardona (runam Vell)	Explotacions mineres
C7.006	Restauració de la terrera nova de Cardona. (Torrent de Farners)	Explotacions mineres
C7.007	Connexions d'efluents salins d'origen industrial en la zona del Baix Llobregat al col·lector	ACA

C7.009

Actuacions derivades de la DIA i dels plans de restauració de les instal·lacions d'Iberpotash SA a Sallent/Balsareny i Súria

Explotacions mineres

APORTACIONS

Observacions

- Es pregunta **perquè es fa la millora de la capacitat hidràulica del col·lector de salmorres**, mesura C7.002? És perquè s'hi connecten més empreses? *Des de l'ACA s'explica que es va començar el projecte fa 10 anys, inicialment es parlava d'ampliació del col·lector existent i no d'un nou col·lector, i el que es va fer va ser demanar a tots els usuaris per damunt d'Abdera quines eren les seves demandes industrials i previsions.*

El principal usuari, Iberpotash, va evolucionar molt amb les seves demandes amb l'aparició del pla Phoenix, que és una proposta de concentració de la seva activitat industrial a Súria. Per tant, les demandes inicials amb el pla Phoenix van canviar donat que es concentrava tot a Súria. Per tant, el ramal del Cardener ampliava la demanda, i pel que fa al ramal del Llobregat la seva dimensió final ha vingut condicionada pels programes de restauració de tot el centre de Sallent i en especial del runam salí del Ccogulló. El programa de restauració preveu intentar aprofitar-ne una part, però la resta s'ha de dissoldre a través del nou col·lector de salmorres, i per això cal dimensionar-lo per atendre aquestes necessitats.

Des de l'empresa ICL, un representant fa uns aclariments per complementar aquesta explicació. S'exposa que els programes de restauració d'Iberpotash no preveuen la dissolució pura i dura dels runams salins. El que preveuen és el tractament de la sal del runam salí per purificar-la i obtenir una sal que sigui aprofitable pel desglaç de carreteres i per a alimentació animal. La planta que està dissenyada i, que ja té una planta pilot instal·lada, té un rendiment del 33%. El programa de restauració diu que si el mercat no accepta aquesta sal, hi ha la possibilitat d'eliminar-la per dissolució, però com a últim recurs. També explica que a Súria també entren en economia circular, perquè la sal que surt del procés ja s'està tractant i ja és sal d'alta qualitat, destinada a indústria química i farmacèutica, i quan finalitzin les activitats d'aquesta mateixa planta servirà per restaurar les muntanyes de salt de Súria.

- S'apunta que l'ACA, pel que es coneix, està donant una concessió molt important, d'uns 8 hectòmetres cúbics, d'aigua de l'embassament de la Baells i que a la conca del Llobregat, havent-hi una pressió agrària però sobretot la pressió dels 3,5 milions de persones de l'àrea de Barcelona, no s'entén que es permeti tot aquest consum d'aigua, que encara que serà de recuperada d'aigües residuals tractades, amb l'agreujant que ja ha sigut tractada i això té un sobrecoast que paguem entre tots. **No se sap com s'ha fet aquesta concessió, si s'ha escoltat a tothom i es posa en dubte que sigui una bona mesura.** També s'afegeix que els pagesos són els principals interessats en què desaparegui el runam perquè això malmet molt el medi i els afecta.

D'altra banda, **se celebra molt el col·lector de salmorres perquè hi ha vessaments casi setmanals i quan abans estigui en servei molt millor.** *Des de l'ACA s'explica que aquesta concessió no és des de la Baells, sinó des de la depuradora de Manresa. Per tant, són aigües depurades, una part de les aigües que la depuradora de Manresa aboca*

al Cardener, s'ha autoritzat per a l'ús de Iberpotash per a l'activitat de Súria. Són prop de 7 hectòmetres i la concessió encara no és definitiva, s'està en el tràmit de consulta als afectats. Es detalla que per a aquesta concessió:

- En primer lloc, s'ha obligat a l'empresa a que les demandes d'aigua per a ús industrial i per a la futura dissolució del runam del Fusteret es facin amb aigua depurada, precisament perquè no l'agafin del riu.
- En segon lloc, s'ha establert un mecanisme de compensació perquè aquest recurs que es treu de la conca del Llobregat sigui compensat amb aigua de la dessaladora del Prat del Llobregat i el cost vagi a càrrec de la mateixa empresa concessionària.
- En tercer lloc, aquesta concessió, de la planta d'Abrera en avall, no ha de tenir cap impacte, perquè en tot cas, la potabilitzadora d'Abrera si hi hagués menys aigua compensaria captant-la de la dessaladora del Prat.
- En quart lloc, els cabals de manteniment passen per davant de tot. Per tant, els cabals ambientals que necessiten el Llobregat i Cardener a nivell ambiental són prioritaris i previs, i si no es donen, l'empresa no podrà agafar el recurs de la depuradora de Manresa. I en situacions en què les reserves del sistema Ter-Llobregat baixin per sota del 40%, l'ACA es reserva la possibilitat de deixar de servir el recurs a l'empresa.

Per tot això, es considera que la concessió és força modèlica tan pel que fa als mecanismes de garantia pel recurs, pel medi ambient i pels usuaris, com pel que fa al procés d'informació pública, audiència als afectats, al·legacions, etc.

- En relació a la **mesura C7.007**, de connexions d'efluents salins d'origen industrial en la zona del Baix Llobregat al col·lector, es vol saber el detall de l'actuació: **s'acabaran els dos ramals del Prat i Sant Feliu, o només contempla el del Prat? I contempla la connexió de les indústries que ara fan abocament al col·lector o es només al tram?** Des de l'ACA s'assenyala que a nivell intern s'hi han donat moltes voltes perquè el col·lector de salobres del Baix Llobregat és una actuació que es va iniciar fa molts anys però per la crisi es va aturar. Des de l'ACA s'ha valorat que avui per avui no es pot fer el projecte de la part que falta i acabar l'obra que es va començar per dos motius. En primer lloc, perquè hi ha molts dubtes sobre l'estat de l'obra inacabada. I, en segon lloc, i més important, perquè l'anàlisi previ cost/benefici de què seria millor indica que segurament no seran necessaris els dos ramals. Si l'objectiu és reduir la conductivitat d'entrada a la depuradora del Prat, sembla que connectant el ramal del Prat seria suficient. En tot cas, s'estudiarà i, si es pot, es començarà però és molt complexa, també jurídicament, perquè s'està obligant a empreses a connectar-se a un nou col·lector, i cal estudiar els mecanismes de repercussió sobre els beneficiaris.... i cal treballar-ho molt bé.
- Es pregunta si cal entendre que aquesta mesura C7.007, més que en la connexió, consistiria en realitzar l'estudi? Des de l'ACA s'argumenta que el procés de planificació se solapa entre cicles, en estudis alternatives, etc. Per tant la idea és, com no serà possible acabar-ho abans del 2027, que es comenci ara i si es pot es pugui començar però acabarà segurament al següent cicle. **Es proposa, per tant, canviar el redactat per ajustar millor la mesura al que en realitat es farà.**
- Respecte de l'**empresa Solvay** de Martorell, que connecta amb el col·lector de salmorres, s'assenyala que fins ara **produïa mercuri en els seus abocaments**. No se sap què en fa ara del mercuri que te emmagatzemat, però en el procés de desmercurització s'han fet estudis dels pous de la zona de Solvay i casi tots els pous tenen traces de mercuri. Donat que Solvay està molt a prop de la cubeta d'Abrera, dels pous de Martorell i de la connexió ATL, és important investigar-ho. Des de l'ACA s'apunta que, fins on coneixen, la massa

d'aigua no presenta cap incompliment per mercuri. No hi ha constància en aquest sentit, però es revisarà.

- Es comenta que **a la cubeta d'Abrera s'ha produït un episodi de contaminació per arsènic**. Pot ser que vingui d'alguna activitat industrial, s'està investigant, però és important saber què ha passat, donat que ATL se'n nodreix. *Des de l'ACA s'aclareix que l'estudi de l'arsènic corresponia al cicle anterior i ja s'està fent l'estudi. No se saben els resultats encara però s'està executant la mesura del 2n cicle.*

Noves mesures

- En relació al col·lector de salmorres, s'argumenta que, d'alguna manera, s'evita que la sal vagi al Llobregat però acaba anant a parar al mar. Per tant, seria una mica com amagar la contaminació i portar-la al mar. En aquest sentit **es proposa buscar alguna solució d'economia circular per a la salmorra, tot i que potser no sigui l'àmbit de l'ACA, per poder reduir aquest residu?** *Des de l'ACA que la Direcció General d'Urbanisme ja va buscar alternatives i va resultar que l'activitat que tenia un menor impacte seria la conducció dels residus al mar. També es va mirar la tècnica de reomplir la mina i en aquest cas des del punt de vista tècnic no era viable. S'han estudiat totes les alternatives i sembla que és la millor opció.*

Una altra participant comenta que en el cas d'ATL també s'aporten salmorres, però dins del seu pla de sostenibilitat es busca més el recurs que el residu, i per això està bé compartir recursos i estudis per poder millorar tots plegats.

- Es comenta que el col·lector compleix una doble funció. Per una banda, per a l'ús necessari del funcionament d'Iberpotash, i per l'altra, perquè altres empreses que no saben què fer amb determinats residus es connectin al col·lector per abocar-los al mar. És considera que conceptualment és una mala solució perquè residus difícils de tractar i fins i tot tòxics com el mercuri, les dioxines, etc. acaben al mar. Per tant, **caldría una mesura perquè aquest col·lector no sigui un gran col·lector brut, perquè el mar ja està com està. Es proposa pensar una mesura de minimitzar o minoritzar la càrrega tòxica que porta el col·lector junt amb les salmorres.** *Des de l'ACA s'explica que totes les indústries connectades al col·lector tenen, i així es tramita, una autorització d'abocament on es regulen les substàncies que s'aboquen i els límits màxims permesos. Si bé és cert que els límits admissibles són per regla general més permissius quan s'aboca al mar que quan s'aboca a una llera, es fan complir els límits que pertoquen. Es deixa clar que no s'aprofita aquesta connexió al col·lector perquè les empreses s'estalviïn processos de depuració. És un procediment molt regulat i si hi ha substàncies contaminants, es regulen en les corresponents autoritzacions d'abocament. Pot ser que hi hagi alguna falla i que alguna empresa s'aprofiti per abocar alguna substància determinada, però es controla tant a priori, amb les autoritzacions d'abocament, com a posteriori amb les analítiques de sortida de les empreses.*
- A partir d'aquesta explicació, un participant destaca que seria important **fer un mostreig per saber què es el que finalment s'aboca al mar**. Una cosa és el que diu l'autorització ambiental i de vessament, i l'altra és fer un mostreig periòdic per saber què surt per aquella canonada.

2.2 Mesures genèriques

2.2.1 Actuacions en relació amb millores en sistemes de sanejament en servei (nuclis sanejats)

Codi	Descripció mesura	Responsable
C1.042	Noves necessitats derivades de la gestió dels fangs de depuradora	ACA
C1.094	Fons de reserva per a noves necessitats d'inversió	ACA
C1.225	Estalvi i eficiència energètica en les infraestructures de sanejament i depuració	ACA
C1.255	Millores i adequació dels col·lectors en alta i de les infraestructures en servei associades	ACA

APORTACIONS

Observacions

- S'entén que les mesures són línies generals i que no hi ha actuacions individualitzades, i es pregunta si és correcte? *Des de l'ACA es respon que, efectivament, s'haurà de desglossar, segurament per àmbits territorials perquè quedi més sectoritzat. Actualment, s'estan recollint les aportacions del territori i s'anirà desglossant.*

Noves mesures

- Es destaca que des del món agrari és molt important la gestió de fangs, donat que van a parar al medi agrari i al territori. Es necessita, en primer lloc, **el perfeccionament i la millora de les neteges, sobretot dels metalls pesants que es van acumulant**, perquè les normatives europees en matèria alimentària i d'aigües cada dia son més estrictes, i si no es fan molt bé les coses, ens podem trobar un dia que tinguem un nivell de materials infectats per sobre dels límits permesos i que a nivell alimentari tinguem terres no cultivables. S'ha de pensar molt bé, explicar bé on s'ubiquen aquests fangs i actuar per evitar arribar a aquest escenari no desitjat.

2.2.2 Actuacions en relació a la reducció dels impactes de sistemes unitaris (DSU)

Codi	Descripció mesura	Responsable
C4.001	Instal·lació sistemes de quantificació de sobreeiximents	ACA
C4.003	Redacció estudis tècnics de detall	ACA
C4.005	Redacció dels plans de mesures mínimes	Altres
C4.007	Redacció dels plans directors integrals de sanejament	Altres?/ACA DUBTE
C4.009	Millora en la gestió o inversió en la infraestructura per pal·liar els efectes de les DSU sobre l'estat del medi i els objectius de planificació hidrològica	ACA
C4.010	Actuacions DSU amb fons provinents d'Europa	ACA

APORTACIONS

Observacions

- Es vol saber, donat que en alguns territoris es tendeix a canviar el funcionament de les EDARS perquè puguin assumir el cabal en episodis de pluja, si a l'ACA hi ha alguna línia de treball que tendeix cap a això? L'impacte de les DSU a l'àrea metropolitana és molt elevat i és difícil de poder assumir tècnicament si no canvia l'abocament de productes contaminats al medi. És a dir, si en origen actuéssim millor hi hauria menys intervenció, però sembla que les indústries i la ciutadania no ens creiem l'impacte que provoquem i la depuradora no ho pot assumir tot. Es parla que la depuradora quan ploqui també estigui funcionant i incrementant capacitat... Totes aquestes mesures que es proposen són necessàries i obligatòries des del 2019, però s'hauria d'anar més enllà i fer altres accions. En aquest sentit, es comparteix un document, que és una circular de l'ACA del 2016 en la que s'explicava que els municipis de més de 2000 habitants ho havien d'activar. *Des de l'ACA es respon que és correcte però que, com es comentava, cal tenir molt present que la capacitat del món local és la que és.*
- Es pregunta quina és la **diferència entre els estudis tècnics de detall, mesura C4.003 i els plans directors integrals de sanejament, mesura C4.007**. *Des de l'ACA s'exposa que les mesures per a la instal·lació de sistemes de quantificació, els estudis tècnics de detall i els plans de mesures mínimes, són subvencions que dona l'ACA per donar resposta a les obligacions legals dels municipis, d'acord amb la normativa que es*

comentava. També s'explica que la diferència entre els plans de mesures mínimes i els plans directores integrals es va fer així perquè en el 1r cicle es va fer un treball de diagnòsi a través de l'IMPRESS per determinar en episodis de pluja quins sistemes de sanejament tenien sobreexidors que afectaven més o menys en el medi receptor. I en base a això es van crear dues categories: pels sistemes que no afectaven tant es farien plans de mesures mínimes i en els sistemes que afectava més, es feia un pla director integral de sanejament.

Per altra banda, també s'explica que encara està en debat qui ha d'assumir els plans directores, si 100% l'ACA o com s'ha de fer. Aquí es comenta que també s'entra en un tema competencial entre l'alta i la baixa i què cobreix el cànon. De moment el cànon només finança el 100% de l'alta. Pel que fa a les infraestructures per pluvials, de moment, l'ACA pot finançar fins a un 25% de la inversió. Com les inversions són molt altes, el món local no pot assumir la resta.

S'està debatent com es pot reorientar tot aquest tema i com es pot augmentar aquest percentatge de cofinançament. Per aquest motiu s'han posat les mesures C4.009 i C4.010. La mesura C4.009 de millora en la gestió o inversió en la infraestructura per pal·liar els efectes de les DSU és una partida important perquè els municipis puguin fer els dipòsits en baixa. I la C4.010, d'actuacions DSU amb fons provinents d'Europa respon a un aposta que ha fet l'ACA per intentar obtenir fons d'Europa per ajudar als municipis per fer aquestes actuacions. Però aquesta encara s'està valorant si posar-la o no perquè si no arriben els fons no es podrà fer.

- S'explica una experiència de Martorell per mostrar la percepció que en aquest tema no s'ha avançat gaire. **En el tram urbà hi ha abocaments cada cop que hi ha una episodi intens de pluja.**

Al 2009 per una operació urbanística en el municipi es va connectar a un nou col·lector que no funciona bé i acaba abocant al riu. El 2012 es va fer el nou col·lector de l'hospital que funciona per gravetat. Tot i que l'ACA recomanava fer un sistema separatiu, es va fer unitari. Com a resultat, cada vegada que hi ha un xàfec intens les clavegueres salten i aboca l'aigua residual a l'horta i la gent no té consciència que l'aigua que li arriba no és bona.

També es comenta que recentment s'ha fet una operació del Parc de l'Anoia a la desembocadura de l'Anoia i l'Ajuntament de Martorell ha fet un nou punt de vessament de sistema unitari. Fa deu anys que la solució es posar un tub sabent que descarregarà al riu Anoia. Per tant, es considera que està tot per fer i es desconeix si l'ACA ha autoritzat aquestes actuacions, i el promotor fa el que vol sense atendre recomanacions i l'ajuntament ha recepcionat l'obra no separativa del hospital i el que fa és soldar les tapes perquè no saltin. **La solució no és aquesta sinó que el sistema sigui separatiu o les pendents siguin les correctes.**

- Respecte de la mesura C4.001, d'instal·lació de **sistemes de quantificació de sobreeximents**, es pregunta si **es contempla només en els sistemes de sanejament en alta o també en els sistemes en baixa**, si hi haurà ajudes a municipis, etc. Des de l'ACA s'explica que tot el que es canalitza via subvenció està pensat per a la baixa, perquè són els tenen la problemàtica en origen i són responsables de la seva xarxa de sanejament. Aquesta és la idea però s'ha de treballar quan surti a informació pública.
- També **es vol saber si aquesta mesura C4.001 quedarà vinculada a que el ministeri**

publiqui unes normes tècniques. Des de l'ACA es respon que el ministeri va modificar cap al 2012-13 la normativa d'aigües, el Reglament del domini públic hidràulic, que incorporava l'obligació que els titulars dels sistemes de sanejament tant en alta com en baixa comencessin a estudiar els sobreeximents. Es van definir tres etapes:

- 1) inventari dels punts de sobreeximents;
- 2) instal·lar els quantificadors en aquests sistemes;
- 3) i abans de la fi del 2019 s'havien de fer els estudis per avaluar l'impacte en el medi dels sobreeximents i una proposta de mesures. No va fixar mai un termini per executar aquestes mesures. Amb posterioritat a 2012 va dir que editarien una guia tècnica, però no es té constància que s'hagi publicat. S'apunta que el ministeri considerava que aquest tema correspon a l'àmbit local i, per tant, només ha legislat.

- Es reforça la idea que **el món local és incapaç d'abordar aquest problema**, i caldrà fer un esforç fiscal via taxes o de l'ACA perquè les entitats municipals ho puguin portar a terme.

Noves mesures

- Es proposa una actuació que consistiria en **millorar el sistema de retenció de sòlids quan hi ha pluvials**. Es proposa que es podria dedicar una línia d'actuació només per a aquestes obres de detall en sobreexidors, ja que permetria reduir l'impacte de sòlids. No serien infraestructures molt cares i es podria fer una molt bona feina. Està a la frontera entre l'alta i la baixa, i amb una lectura generosa per part de l'ACA, es podria considerar que és alta i és molt més barat que un anti DSU.

Respecte aquesta qüestió de la retenció de sòlids, una altra participant apunta que hi ha un projecte europeu, que es diu iBATHWATER, amb el qual s'estan desenvolupant unes reixes de retenció per a sòlids gruixuts (ampolles, etc..) i és un sistema que està funcionant força bé a la ciutat de Barcelona i es vol compartir amb la resta de participants. Aquesta solució, a banda de que millora molt la imatge de les platges, que és un intangible molt important, ajuda a estalviar hores de feina, és econòmica, permet tenir dades anuals i classificar i caracteritzar el residu i, per tant, permet saber què és el que més embruta, etc. Es considera que és molt interessant. El document adjuntat és el següent: <https://www.diba.cat/documents/540797/247283149/Presentacio+ANNA+LLOPART-MASCAR%C3%93.pdf/b0a7c352-ab2c-4d9c-ae07-e86725280d73>

2.2.3 Actuacions en relació amb la reducció de contaminants industrials d'origen puntual en aigües superficials i descontaminació d'aqüífer

Codi	Descripció mesura	Responsable
C8.002	Actuacions subsidiàries de descontaminació d'aqüífers	ACA
C8.003	Actuacions en relació a contaminacions puntuals en aigües subterrànies	ACA

C8.007	Mesures de l'Agència de Residus de Catalunya relacionada amb la descontaminació de sòls i actuacions subsidiàries.	Agència de Residus de Catalunya
C8.008	Identificació dels contaminants específics a les masses d'aigua superficials	ACA
C8.009	Anàlisi de les concentracions basals de metalls i la seva biodisponibilitat a les conques internes catalanes	ACA

APORTACIONS

Observacions

- Es pregunta si la **mesura C8.008**, d'identificació dels contaminants específics a les masses d'aigües superficials, està **enfocada a contaminants que ja saben que tenen un problema local concreta o és una proposta de contaminants emergents** o de paràmetres de la watchlist europea? *Des de l'ACA es comenta que no es coneix en profunditat i no es pot contestar amb certesa.*

Noves mesures

- Respecte a la **mesura C8.007**, s'explica que a Martorell es va muntar fa anys una planta de tractament fisicoquímica de residus en un polígon que no tenia clavegueram. Des de l'empresa, que es diu ECOCAT, es deia que s'abocava a la xarxa de sanejament pública però l'empresa desconeixia que ja se sabia que aquell polígon no disposava de xarxa de clavegueram i que, per tant, els seus residus anaven directament tot al torrent de l'Arena... i tots aquells residus continuen allà enterrats. Es vol saber si s'ha fet alguna cosa, si estan controlats? I es considera que **és important actuar-hi perquè aquest torrent està molt a prop de la cubeta d'Abrera** i de la desembocadura del torrent a de l'Arena al Llobregat. *Des de l'ACA s'exposa que no totes les mesures les gestiona l'ACA. Aquest àmbit el gestiona l'Agència Catalana de Residus i, per tant, caldria traslladar-los a ells la qüestió.*

2.3 Participants

Van participar disset persones de les següents organitzacions:

- Aigües de Barcelona, S.A.
- Aigües de Manresa, S.A. (2)
- Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)
- Associació Naturalista d'Abrera (ANDA)
- ATL
- Barcelona Regional
- Ajuntament de Barcelona - BCASA
- Comunitat de Regants de La Palma de Cervelló
- Consorci per la gestió dels residus del Vallès Oriental
- Diputació de Barcelona
- ESOLVE Consultoria i Enginyeria Mediambiental
- ICL IBERIA (IBERPOTASH) (2)
- Martorell Viu
- Taula de l'Aigua de Terrassa
- Unió de Pagesos

2.4 Valoració de la sessió

Les persones participants podien mostrar el seu grau d'acord/desacord amb relació als següents aspectes de la sessió.

